

Eltévedve

Készítette: Ferencz Réka Veronika

2018. 10. 26.

„Sírt, sírt. És lassan minden könnyebb lett. Szelídebb, szomorúbb. Mint amikor a vihar villámai elpihennek, toványargal a dörgés, és csak az eső esik. Esik és esik, csöndesen és szomorúan, és már nem ijesztő és nem rettenetes, csak bánatosan szelíd, és a szelídsége mögött, valahol messze, már derengeni kezd a vigasztalás.” (Wass Albert)



Itt állok. Itt állok az úton, mely tiszta, hibátlan, csupa gyönyör. Egyértelmű vonala csalogató, némely pillanatban oda vágyom. Itt állok és tudom, ha egyszer végig megyek vissza többé nem jöhetnek. Nézek előre. Semmi meglepetés, semmi hiba. Semmi. Körülöttem csupa útvesztő. Szörnyű, kaotikus történések, Fájdalmas emlékek sorozata, melyeket még meg sem szereztem. Elgondolkodom. -Miért kell látnom mind ezt? Mit keresek én itt?

Nem én döntök, merre induljak. A talaj mozog a lábam alatt. Szinte fel sem fogom, csak haladok. Csak haladok alattam a világ. S az útra gondolok. -Jobb lenne ott, biztonságban, tudva, hogy semmi baj nem érhet. Jobb lenne ott? Semmit sem tudván a kanyargós zsákutcákról, a könnyekről, a csalódásról? Akarok én csak az úton menni? Bandukolni, itt hagyni felfedezetlenül a csalóka mindenséget egyetlen, hibátlan utat ismerve? -

Hálás vagyok, hogy itt lehetek. Hálát adok minden útért, aminek a részese lehetek. Mind értékes. Értékesebb, mint bármi más, mert megélhettem.

A tanulmány az ember által megélt traumákkal, azok feldolgozásával, megértésével foglalkozik. Egy személyes eszközt mutat be arra, milyen szemlélet segíthet elengedni a fájdalmat és lelki kínt, s mindemellett hogyan élhetjük meg, tehetjük magunkévá teljes mértékben életünk minden egyes történést.

A szemléltetés egy metaforán keresztül történik. A párhuzamos történet színtere egy labirintus¹ melynek kanyargó útjai az élet fájdalmas, szomorú, kellemetlen eseményeivel tele várják látogatójukat. Az útvesztőn keresztül megy egy ösvény, ami minden rossztól mentes, egy út, ami kiszámítható, ingerszegény, amin nincsenek akadályok, bukkanók. A tanulság szépsége pedig a döntésben rejlik. Hagyom, hogy utazásom alatt csak ezt az egy irányt ismerhessem, s követem az utat, míg véget nem ér? Oly mértékben elutasítom a negatív élményeket, hogy hajlandó vagyok megfosztani magamat minden lehetséges ingertől, amit az élet ad? Lelépek-e az útról, tudva, hogy ez az egyetlen esélyem van, felfedezni a labirintust? Hajlandó vagyok vállalni a nehéz perceket, cserébe új élményekkel kiegészítve életutamat? Ezek, azok a kérdések, melyre a választ keresve világossá válik számomra, a negatív élmények nem felejtetni való borzalmak, melyeket jó mélyre eltemetve érdemes tárolni emlékezetünkben. Ezek azok a mozzanatai létünknek, amik valami újat, valami egyedit tesznek hozzá életünkhöz. Ezek olyan hatások, melyekre büszkének, melyekért hálásnak kell lenni.

¹ A labirintus, mint az élet jelképe, már az antikkor óta jól ismert motívum. A szó gyökerei már az Óegyiptomi birodalomban is megtalálhatóak, jobban ismert azonban Görög eredete. A labrysz szóból eredeztetik, ami a kétélű harci balta neve, és a minószi kultúrához tartozó alakos ábrázolások gyakori eleme.

A labirintus, vagy labürinthosz a klasszikus görög mitológia szerint szobákból, folyosókból álló építmény, amelyet Minósz, krétai király parancsára Daidalosz készített a knósszoszi királyi palota alá. Ő a labirintus megépítése után a magának készített viaszszárnyak segítségével menekült ki a szövevényes építményből, majd fiával Ikarossal együtt Kréta szigetéről.

A király ide zárta Minótauroszt, az ember testű, bikafejű szörnyet. A történet szerint Thészeusz megküzdeni indult a szörnnyel, segítségül Minósz király leánya egy arany gombolyagot adott neki, hogy a labirintusból könnyedén visszataláljon. A harc győzelemmel végződött, és miután megölte a szörnyet, a fonalat követve kitalált a tekervényes útvesztőkből.

A koncepció bemutatásához a történet hangulatát megfelelő módon reprezentáló tér megalkotása volt a cél.

Először egy kisebb méretű modell készült el mely a labirintust, és az azon keresztülvágó utat jeleníti meg. A labirintus sajátos falait egy személyes, a hosszú évek során életembe ismételtén visszatérő motívum ihlette. Az alkoholizmus. Az alkoholizmus, ami példaképeket tör meg, családokat zilál szét. Ami a legerősebb kötelékeket is megkérdőjelezi, és ami szinte minden szempontból kizárólag negatív élményeket hoz magával. Egy jelenség, amivel gyermekkorom óta szembe kell néznem, és amiért egy bizonyos szempontból hálás vagyok. Ezt a hálát igyekeztem megfogalmazni, bemutatni, elmagyarázni az alkotás során. Így alakult, hogy a modell sörösdozokból készült kanyarok hálóját képzi, melyek izgalmas, sokféle anyagi megjelenésükkel tették változatosabbá az ábrázolásmódot. Az út egy jól kivehető, erős, piros színt kapott, mely így egyszerre vált egyértelművé és tiszta megjelenésűvé. Az új tér azonban csak a labirintust befogadó forma kiválasztása után készülhetett el. A labirintus végül egy gömb felszínén kapott helyet, mely jól mutatja, az élet lehetőségeinek végtelenségét, és a tényt miszerint az útvesztőből való kijutásnak, ill. bekerülésnek egyetlen formája van, melyhez egy felsőbb erő segítsége szükséges.



A Tanulmány második része már nem csak az elképzelés bemutatását tűzte ki célul. Itt már fontos szempont volt, hogy konkrét történeteken alapuló, külső szemmel is könnyedén befogadható, és megérthető érzelmeket közvetítsen az alkotás, ezzel erőteljesebben átadva annak gondolatiságát. Ezúttal globálisabban tekintve a feladatot egy nagyobb léptékű építmény kapott helyet a repertoárban. Az útvesztő emberléptékű kialakítása sok előmunkát igényelt. Különböző témakörök szerint közel 100 felirat készült, melyek egy-egy meghatározó, negatív élményt képviseltek. A témakörök között szerepeltek többek között a családon belül szerzett sérelmek, a barátoktól kapott rossz megjegyzések, a szerelemmel kapcsolatos bántó szavak és a személyen belüli vívódások kulcs-szavai is. A táblák egységesen fehér festékkel kerültek fel a fekete kartonokra. Attól függően, milyen gyakorisággal visszatérő elemekről volt szó, egy felirat többször is megismétlődhetett. A táblák mérete a trauma mértékére utal. Minél hatalmasabb volt egy felirat, annál nagyobb fájdalmat képviselt. Ezek a táblák alkották a labirintust. Az építmény két 4,5 m belmagasságú terem átalakításával jött létre. A táblák különböző magasságokban, labirintus-szerűen lettek egyesével felakasztva, mellettük egy üresen hagyott, kijelölt ösvény megtartásával, mely ajtótól- ajtóig vezetett a két szobán keresztül. A környező falak fekete, ill. fehér anyagokkal lettek letakarva. A feliratok átlátszó damillal lettek a teremben lévő gerendákhoz rögzítve. A kijelölt út enyhe megvilágítást kapott, míg a labirintus többi részén sötétség uralkodott. Ezzel a gyenge megvilágítással a tér végtelenségének érzetét igyekeztem biztosítani.

A labirintusban az egyes témakörök szerint apró kerületek alakultak ki. Minden témakörhöz megfelelő kialakítás társult. Az egyéni belüli vívódások mellé például egy egész falfelületnyi tükör párosult. Az olyan szituációkat melyeknél az alárendeltség érzése meghatározó magasabbra helyezett feliratok jellemezték. A különböző kerületek mérete az alapján alakult ki, hogy milyen arányban származnak negatív emlékeim, rossz benyomásaim belőlük.



A végleges kompozíció közel 12 órás folyamatos építésmunka és több hetes előkészület eredménye, melyet egy videóval örökítettem meg. A mozgóképanyag elsődleges feladata az elveszettség érzet átadása, a személyes, mindenki által átérezhető emóciók biztosítása, ezzel kiegészítve a labirintus modelljét. A videó és a tárgy együtt képviselik a bemutatni, átadni kívánt gondolatot, együtt reprezentálják a hálát minden egyes percért, legyen szó negatív, vagy pozitív élményekről.

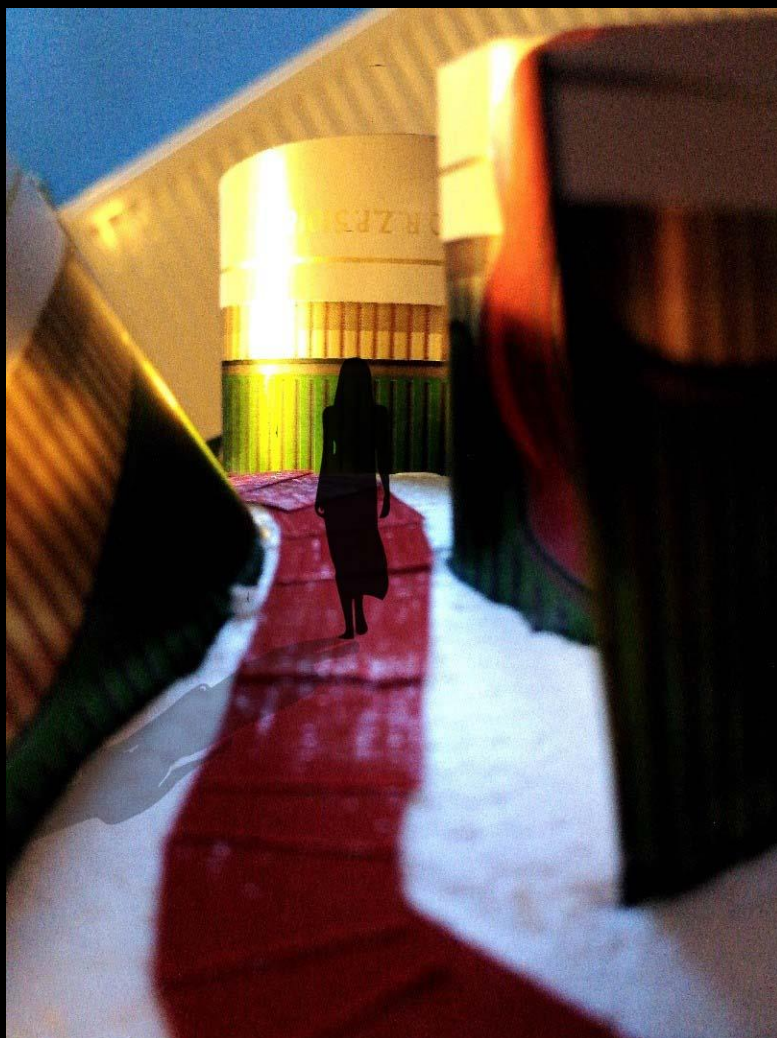
SOK A HIBA

ERTÉKTELEN

MEGBÍZHATÓ

MAGONEM

UNDOINTO



„Jó emlékezni arra, amin keresztülmentünk. Az ilyen emlékezésben erő van mindig, és bizonyágtevés csüggedések ellen. S van benne bölcs tudása annak, ami emberi megpróbáltatások fölött magasan lebeg, és méltóságos tisztán. Isteni igazságnak. Mely abban áll, hogy élünk. Mégis élünk. És süt reánk a nap.” (Wass Albert)